

ХЭНТИЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хэнтий аймгийн Бэрх тосгоны Соёлын ордны 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: ХЭА-2022/185/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Чингис хот
2022 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор: Ч.Эрдэнэбаатар
Утас: 70562112

Аудитын менежер: Д.Оюунтуяа
Утас: 99775390

Аудитор: Б.Хуланхатан
Утас: 99008827

Цахим хаяг: khentii@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1.Төрийн аудитын санал, дүгнэлт.....	3
2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан.....	5
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	6
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	7
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	8
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	9
3. Аудитын тайлан	10
3.1 Ерөнхий зүйл.....	10
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт	10
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	10
3.4 Материаллаг байдал	11
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга	11
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	12
3.7 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	12
3.7.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	13
3.8 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	13
3.9 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	13
4. Аудитын илрүүлэлт	13

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт

ХЭНТИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

23119 Хэнтий аймаг, Хэрлэн сум, Сариг баг

Утас: 70-56-21-47, Факс: 70-56-21-12

E-mail: khentii@audit.gov.mn

2022.03.04 № 90
танай _____ -ны № _____ -т

Аудитын санал дүгнэлт гаргах тухай

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хэнтий аймгийн Бэрх тосгоны Соёлын ордны 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хэнтий аймгийн Бэрх тосгоны Соёлын ордны 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ч.ЭРДЭНЭБААТАР

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Тайлант хугацаа:2021.12.31

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	26,512,132.00	18,190,278.00
33	АВЛАГА	3,827,434.00	-
335	Бусад авлага	3,827,434.00	-
3351	Байгууллагаас авах авлага	3,827,434.00	-
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	22,684,698.00	18,190,278.00
354	Хангамжийн материал	22,684,698.00	18,190,278.00
35410	Бичиг хэргийн материал	483,500.00	345,500.00
35420	Аж ахуйн материал	8,564,229.00	5,272,929.00
35450	Барилгын засварын материал	949,120.00	817,500.00
35470	Бусад хангамжийн материал	12,687,849.00	11,754,349.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	790,900,456.09	1,650,916,502.13
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	790,900,456.09	1,650,916,502.13
392	Биет хөрөнгө	778,414,456.09	1,638,430,502.13
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	777,915,768.46	1,709,521,198.46
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(132,343,933.44)	(186,890,900.16)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	25,740,000.00	25,740,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	(4,290,000.00)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	104,962,461.22	85,566,193.42
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(33,014,690.55)	(27,891,783.55)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	33,254,241.00	36,315,508.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(19,052,035.60)	(20,867,359.04)
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	7,747,060.00	7,747,060.00
39217	Ном	13,205,585.00	13,480,585.00
393	Биет бус хөрөнгө	12,486,000.00	12,486,000.00
39301	Програм хангамж	250,000.00	250,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(250,000.00)	(250,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	12,486,000.00	12,486,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	817,412,588.09	1,669,106,780.13
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	817,412,588.09	1,669,106,780.13
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	817,412,588.09	1,669,106,780.13
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	214,515,972.22	214,515,972.22
51101	Өмч: - төрийн	214,515,972.22	214,515,972.22
512	Хуримтлагдсан үр дүн	(55,071,951.23)	796,622,240.81
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(55,071,951.23)	(55,071,951.23)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	851,694,192.04
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	657,968,567.10	657,968,567.10
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	817,412,588.09	1,669,106,780.13

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Тайлант хугацаа:2021.12.31

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэ	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (1)	351,117,471.36	1,221,140,172.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	77,854,700.00	932,991,230.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	77,854,700.00	932,991,230.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	77,854,700.00	932,991,230.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	77,854,700.00	932,991,230.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	273,262,771.36	288,148,942.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	8,551,971.36	9,607,142.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	1,600,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон	8,551,971.36	8,007,142.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	264,710,800.00	278,541,800.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	264,710,800.00	278,541,800.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	318,572,176.56	368,836,813.55
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	318,572,176.56	368,836,813.55
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	317,760,959.24	326,372,429.89
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	56,950,579.00	79,188,446.00
210101	Үндсэн цалин	34,748,600.00	47,460,445.00
210102	Нэмэгдэл	22,201,979.00	12,479,080.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	-	19,248,921.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	7,707,741.48	10,171,709.88
210201	Тэтгэврийн даатгал	5,029,441.48	7,135,174.76
210202	Тэтгэмжийн даатгал	669,600.00	791,884.46
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	535,700.00	633,507.56
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	133,900.00	146,467.56
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,339,100.00	1,464,675.54
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	163,025,762.20	144,374,067.46
210301	Гэрэл, шахилгаан	4,069,737.20	3,260,600.46
210302	Түлш, халаалт	156,598,475.00	139,583,367.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,057,550.00	1,530,100.00
210304	Байрны түрээс	300,000.00	-
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	3,401,073.81	7,476,220.00
210401	Бичиг хэрэг	735,600.00	676,400.00
210402	Тээвэр, шатахуун	802,200.00	1,215,300.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	410,473.81	968,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	33,000.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,419,800.00	4,616,520.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,748,210.00	2,098,235.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,113,310.00	-
210604	Урсгал засвар	634,900.00	2,098,235.00
2107	Томилолт, зочны зардал	200,000.00	907,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	200,000.00	907,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	22,412,658.00	1,990,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	22,051,200.00	1,666,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	324,000.00	324,000.00
210807	Газрын төлбөр	37,458.00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	62,314,934.75	80,166,751.55
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	979,205.55	3,614,300.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хоргодол	61,335,729.20	76,552,451.55
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	811,217.32	42,464,383.66
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	300,000.00	22,500,700.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	21,815,700.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	300,000.00	685,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	511,217.32	19,963,683.66
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	511,217.32	19,963,683.66
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	32,545,294.80	852,303,358.45
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	-	609,166.41
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	-	609,166.41
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-	(609,166.41)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	32,545,294.80	851,694,192.04

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Тайланг хугацаа: 2021.12.31

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	214,515,972.22	657,968,567.10	(87,617,246.03)		784,867,293.29
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	2317144297 CNOA0046 9074082	-
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	214,515,972.22	657,968,567.10	(87,617,246.03)	-	784,867,293.29
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-	-	-	-
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	-	-	-	-	-
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-	-
C07	Тайланг үеийн үр дүн	-	-	32,545,294.80	-	32,545,294.80
C08	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	214,515,972.22	657,968,567.10	(55,071,951.23)	-	817,412,588.09
D01	2020 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	214,515,972.22	657,968,567.10	(55,071,951.23)	-	817,412,588.09
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-	-
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	214,515,972.22	657,968,567.10	(55,071,951.23)	-	817,412,588.09
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-	-	-	-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	-	-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-	-
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-	-	-	-
D08	Тайланг үеийн үр дүн	-	-	851,694,192.04	-	851,694,192.04
D09	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	214,515,972.22	657,968,567.10	796,622,240.81	-	1,669,106,780.13

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Тайланг хугацаа: 2021.12.31

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	273,262,771.36	291,976,376.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	273,262,771.36	291,976,376.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	8,551,971.36	13,434,576.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		2317141297 СНУ 400466874888 5,427,434.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	8,551,971.36	8,007,142.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	264,710,800.00	278,541,800.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	264,710,800.00	278,541,800.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	261,057,081.36	287,789,942.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	261,057,081.36	287,789,942.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	256,418,430.04	245,325,558.34
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	56,950,579.00	79,188,446.00
210101	Үндсэн цалин	34,748,600.00	47,460,445.00
210102	Нэмэгдэл	22,201,979.00	12,479,080.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	-	19,248,921.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	7,707,741.48	10,171,709.88
210201	Тэтгэврийн даатгал	5,029,441.48	7,135,179.06
210202	Тэтгэмжийн даатгал	669,600.00	791,884.46
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	535,700.00	633,507.56
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	133,900.00	146,467.56
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,339,100.00	1,464,671.24
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	163,025,762.20	144,374,067.46
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,069,737.20	3,260,600.46
210302	Түлш, халаалт	156,598,475.00	139,583,367.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,057,550.00	1,530,100.00
210304	Байрны түрээс	300,000.00	-
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	3,394,273.81	3,856,700.00
210401	Бичиг хэрэг	672,800.00	450,400.00
210402	Тээвэр, шатахуун	802,200.00	1,215,300.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	410,473.81	968,000.00
210404	Ном, хэвлэл	62,800.00	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	33,000.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,413,000.00	1,223,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,748,210.00	2,134,835.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,113,310.00	-
210604	Урсгал засвар	634,900.00	2,134,835.00
2107	Томилолт, зочны зардал	200,000.00	907,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	200,000.00	907,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	22,412,658.00	1,924,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	22,051,200.00	1,600,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	324,000.00	324,000.00
210807	Газрын төлбөр	37,458.00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	979,205.55	2,768,800.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	979,205.55	2,768,800.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	4,638,651.32	42,464,383.66
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	300,000.00	22,500,700.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	21,815,700.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	300,000.00	685,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	4,338,651.32	19,963,683.66
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,338,651.32	19,963,683.66
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	12,205,690.00	4,186,434.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	12,205,690.00	4,186,434.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	12,205,690.00	4,186,434.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	12,205,690.00	4,186,434.00
223001	Бусад хөрөнгө	12,205,690.00	4,186,434.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(12,205,690.00)	(4,186,434.00)
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		-
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		-

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2021.12.31

/ төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН		
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	278,541,800.00	258,578,116.34
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	256,376,100.00	236,412,416.34
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	91,046,700.00	79,188,446.00
210101	Үндсэн цалин	48,982,800.00	47,460,445.00
210102	Нэмэгдэл	20,038,000.00	12,479,080.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	22,025,900.00	19,248,921.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	12,291,900.00	10,171,709.88
210201	Тэтгэврийн даатгал	8,650,000.00	7,135,179.06
210202	Тэтгэмжийн даатгал	910,500.00	791,884.46
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	728,400.00	633,507.56
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	182,100.00	146,467.56
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,820,900.00	1,464,671.24
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	149,183,400.00	143,780,998.46
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,000,000.00	2,667,531.46
210302	Түлш, халаалт	139,583,400.00	139,583,367.00
210303	Цэвэр, бохир ус	3,600,000.00	1,530,100.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,071,200.00	1,070,262.00
210401	Бичиг хэрэг	250,000.00	262,962.00
210402	Тээвэр, шатахуун	370,000.00	215,300.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	300,000.00	326,000.00
210404	Ном, хэвлэл	52,300.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	98,900.00	266,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	530,000.00	507,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	530,000.00	507,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,252,900.00	1,694,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,158,900.00	1,600,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	94,000.00	94,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	22,165,700.00	22,165,700.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	22,165,700.00	22,165,700.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	21,815,700.00	21,815,700.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	350,000.00	350,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	278,541,800.00	258,578,116.34
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	278,541,800.00	258,578,116.34
132001	Орон нутгийн төсвөөс	278,541,800.00	258,578,116.34
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		-
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		-

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Тайланг хугацаа: 2021.12.31

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл / төгрөгөөр /
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	13,434,576.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	13,434,576.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	13,099,576.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	593,069.00
210301	Гэрэл, сахилгаан	593,069.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	2,786,438.00
210401	Бичиг хэрэг	187,438.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,000,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	642,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	957,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	6,321,269.00
210602	Тавилга	4,186,434.00
210604	Урсгал засвар	2,134,835.00
2107	Томилолт, зочны зардал	400,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	400,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	230,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	230,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,768,800.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,768,800.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	335,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	335,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	335,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	13,434,576.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	13,434,576.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	5,427,434.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	8,007,142.00

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Хэнтий аймгийн Бэрх тосгоны Соёлын ордны 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Хэнтий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Б.Хуланхатан гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Д.Оюунтуяа, дарга, тэргүүлэх аудитор Ч.Эрдэнэбаатар нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Хэнтий аймгийн Бэрх тосгоны Соёлын ордны 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Хэнтий аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 01 дүгээр сарын 21-ний өдрийн 03 дугаар бүхий албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Хэнтий аймгийн Бэрх тосгоны Соёлын ордны эрхэм зорилго нь “Иргэдийн оролцоонд тулгуурлан төрийн үйлчилгээг ил тод, шударга, хөнгөн шуурхай нээлттэй хүргэж, оновчтой бодлого, зохицуулалтаар хангах замаар сумынхаа хөгжилд дэмжлэг үзүүлэх, чадварлаг, үр дүнг эрхэмлэн дээдэлсэн төрийн албыг төлөвшүүлэх” гэж тодорхойлжээ.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна

Хэнтий аймгийн Бэрх тосгоны Соёлын ордны удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Хэнтий аймгийн Санхүүгийн хяналт, аудитын алба нь дотоод аудитын чиг үүргийг хэрэгжүүлдэг ба Бэрх тосгоны Соёлын ордны 2021 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд аудит гүйцэтгээгүй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитороос шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

**Хэнтий аймгийн Бэрх тосгоны Соёлын ордны 2021 оны
санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан**

Бэрх тосгоны Соёлын ордны 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл “дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 318.6 сая төгрөгөөс 1 хувиар буюу 3.2 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 75 хувиар буюу 2.4 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Хэнтий аймгийн Бэрх тосгоны Соёлын ордны 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 851.7 сая төгрөгөөр өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	-	-	-
Авлага	3.8	-	(3.8)
Урьдчилгаа	-	-	-
Бараа материал	22.7	18.2	(4.5)
Үндсэн хөрөнгө	790.9	1,650.9	860.0
Нийт хөрөнгө	817.4	1,669.1	851.7
Өр төлбөр	-	-	-
Засгийн газрын оролцоо	817.4	1,669.1	851.7
Засгийн газрын оролцоо/Өмч - Төрийн/	214.5	214.5	-
Өмнөх үеийн үр дүн	(55.1)	(55.1)	-
Тайлант үеийн үр дүн	-	851.7	851.7
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	658.0	658.0	-
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	817.4	1,669.1	851.7

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 18.2 сая болж буурсан нь бараа материал акталж данснаас хассантай холбоотой.

Үндсэн хөрөнгө данс худалдаж авсан 4.2 сая, үнэ төлбөргүй хүлээн авсан 933.0 сая төгрөгийн хөрөнгөөр нэмэгдэж, акталж данснаас хасагдсан 21.6 сая төгрөгөөр хасагдсан байна. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 931.6 сая төгрөгийн их засвар хийгдсэнийг бүртгэлд тусгасан байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 1,669.1 сая болж 851.7 сая төгрөгөөр буюу тайлант үеийн үр дүнгээр өссөн байна.

Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого 870.0 сая төгрөгөөр буюу 147.8 хувиар өссөн нь өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 50.2 сая төгрөгөөр буюу 15.7 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан цалин, хангамж, бараа материалын зардал, бараа үйлчилгээний бусад зардал байна

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэр болон нийт зарлагыг 520.6 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 242.1 сая төгрөгөөр бууруулж 278.5 сая төгрөгөөр баталсан байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 3 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 278.5 сая төгрөгийн төсөв баталсныг орон нутгийн төсвөөс санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвөөс 278.5 сая төгрөгийн санхүүжилт авч урсгал үйл ажиллагаанд 258.6 сая төгрөгийг зарцуулж 19.9 сая төгрөгийг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Дээд шатны төсвийн захирагчаас 5.4 сая, төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 8.0 сая төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж бүрэн зарцуулсан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын

талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.7.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант онд шилэн дансанд мэдээлбэл зохих таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий худалдан авалтын 136.6 сая төгрөгийн 8, цалингаас бусад 5.0 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 273.7 сая төгрөгийн 11, цалингаас бусад 5.0 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагын 177.8 сая төгрөгийн 10 нийт 588.1 сая төгрөгийн 19 гүйлгээг мэдээлсэн байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

3.8 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар 0.7 сая төгрөгийн 1 төлбөрийн акт тогтоосныг төлж барагдуулсан, 27.3 сая төгрөгийн 2 зөвлөмж өгснийг хэрэгжүүлж ажилласан байна.

3.9 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Анхаарал татахуйц асуудал байхгүй байна.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар алдаа зөрчил илрээгүй.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.